

correspondentie adres: **ABCZ, p/a SGOA**
Quellijnstraat 89
1072 ZA Amsterdam
tel.: 020 - 577 79 55
fax: 020 - 577 79 50
teksttelef.: 577 79 66
e-mail: sgoa@xs4all.nl

APCP ... A'dams Patiënten/Consumenten Platform
RFvOA ... Region. Fed. v. Ouderverenigingen A'dam

COSBO ... Centr. Org. Samenw. Bonden van Ouderen
SGOA ... Stichting Gehandicapten Overleg A'dam

Het College van Burgemeester en Wethouders
p/a Wmo Servicecentrum
Postbus 134
1000 AC Amsterdam

ons kenmerk U200626/WD
datum 21 augustus 2006
onderwerp Inspraak Wmo

Geacht College,

Hierbij doen wij u onze reactie toekomen op de concept verordening Wet maatschappelijke ondersteuning. Wij hechten eraan om als ABCZ-partijen onze zienswijze aan u voor te leggen, los van het feit dat een door ons in het leven geroepen Klankbordgroep Wmo al geruime tijd met de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling in gesprek is over onder meer de verordening. Gelijktijdig met deze brief ontvangt u een brief van de klankbordgroep waarin zij, naar aanleiding van deze gesprekken, haar mening geeft over de conceptverordening. Uit deze brief blijkt overigens dat de adviezen van de klankbordgroep niet optimaal benut worden.

Uitstel mogelijk en zinvol

In algemene zin kunnen wij de keuze billijken voor een stapsgewijze aanpak bij de invoering van de Wmo in Amsterdam.

Gelet op de brief van de Staatssecretaris van VWS d.d. 7 juli 2006 aan de colleges en projectleiders Wmo van alle gemeenten vragen wij ons met de CG-Raad af of er nú reeds de noodzaak is om tot vaststelling over te gaan van de op grond van artikel 5 Wmo vereiste verordening ter regulering van het individuele niveau van aanspraak op Wmo-voorzieningen. Volgens deze brief bestaat immers de mogelijkheid om op grond van de overgangsregeling in artikel 41 Wmo tot 1 oktober 2007 de tijd te nemen voor de lokale invoering van de Wmo. Door meer tijd te nemen is het beter mogelijk inspraak en betrokkenheid van de kant van de consumentenorganisaties te organiseren bij de invoering, bij de opstelling van programma's van eisen voor de onderscheiden producten, bij de opstelling van uitvoeringsregels, bij de ontwikkeling van informatie aan potentiële gebruikers etc. De huidige gang van zaken – een

inspraakprocedure rond de conceptverordening midden in de vakantieperiode – verdient immers op zijn zachtst gezegd geen schoonheidsprijs!

In elk geval zal duidelijk in de verordening moeten worden opgenomen dat die voor maximaal één jaar wordt vastgesteld en dat na dat jaar een evaluatie plaatsvindt.

Verordening te weinig op compensatie en participatie gericht

Wij vinden dat de voorliggende conceptverordening niet de geest ademt van de Wmo, het wettelijk kader voor het bieden van compensatie gericht op maatschappelijke participatie van mensen met beperkingen. Daarmee wordt afbreuk gedaan aan één van de speerpunten die de Gemeenteraad voor Amsterdam heeft vastgesteld t.w. dat de vraag van de cliënt centraal staat. De algemene toelichting merkt op dat “de verordening aansluit bij de grondgedachte (het compensatiebeginsel) door voorzieningen niet te isoleren van de andere (algemene) voorzieningen”. De redactie van diverse artikelen én de artikelgewijze toelichting laten echter een andere geest zien, te weten een van afperking, indamming, begrenzing, beheersing, etc. Wat met de ene hand wordt gegeven, wordt met de andere afgenomen! Voorbeelden daarvan zijn de formulering van een lange lijst met uitsluitingsgronden en het voornemen limitatieve lijsten met voorzieningen op te stellen (artikel 2) (men zou immers ook een cliënt die zelf een compenserende voorziening suggereert, ontvankelijk kunnen verklaren voor een gemeentelijke bijdrage in de kosten); het opnemen van regels rond intrekking en terugvordering (artikelen 13, 14 en 15, 24), waar ook regels rond uitbreiding geformuleerd zouden kunnen worden; formuleringen als “Het College verstrekt *alleen* een voorziening voor..” (artikelen 17, 18, 21, 23, 26 lid 2, 27, 28, 29, 30 lid 1, 32 lid 1), etc. Wij zijn teleurgesteld in de dubbelhartigheid die het College hier aan de dag legt en houden aan deze concept verordening niet de indruk over dat de gemeente serieus werk maakt van het bevorderen van de maatschappelijke participatie van mensen met beperkingen. Met de klankbordgroep zijn wij van mening dat de modelverordening van de cliëntenorganisaties en het gebruik van de daarin genoemde ICF als begrippenkader een goed uitgangspunt vormt voor bijstelling van de conceptverordening.

Te weinig zicht op een integrale afweging

Wij zijn van mening dat nog lang niet waar gemaakt wordt waar in de toelichting als eindperspectief op geduid wordt: een Wmo-verordening die gebaseerd is op een integrale toepassing van het compensatiebeginsel. Ook een ander speerpunt, een integrale afweging welke activiteiten en producten het best aansluiten bij de situatie van de cliënt, zien wij daarmee onvoldoende terug in de voorliggende conceptverordening. Uiteraard hangt dit samen met de aankondiging dat de Wmo nota pas eind 2007 gereed zal zijn, waarin met name die integrale afwegingen opgenomen moeten zijn. Toch zou ook in deze verordening al een start gemaakt kunnen worden, met name waar het gaat om de integrale indicatiestelling. De voorliggende verordening komt niet verder dan beoordeling van de noodzaak van verstrekking per afzonderlijke voorziening in plaats van een samenhangende beoordeling van te compenseren beperkingen op bv. de domeinen wonen en mobiliteit. Wij willen hier nogmaals aangeven dat de gedachte van het opstellen van een “zorgplan” (wij zouden liever spreken van een “compensatieplan”) zoals verwoord in de recente notitie van het raadslid Bos (PvdA), onze nadrukkelijke sympathie heeft.

Gebruikelijke zorg

In de toelichting op de verordening wordt ten aanzien van huishoudelijke hulp gesteld dat geen hulp wordt verstrekt indien huisgenoten aanwezig zijn die geacht mogen worden de huishoudelijke taken te verrichten (pagina 14). In de toelichting op artikel 2.3 lid d (pagina 5)

wordt zelfs gesteld dat in principe geen huishoudelijke hulp wordt verstrekt als in een tweepersoons huishouden een volwassen partner aanwezig is. Bovendien wordt gesteld dat het begrip gebruikelijke zorg niet alleen op hulp bij het huishouden betrekking kan hebben maar ook betrokken kan worden bij het vaststellen van de goedkoopst adequate voorziening op de andere terreinen van de verordening. Hoewel dit laatste slechts “in uitzonderlijke situaties” aan de orde zou zijn, hebben wij het laatste jaar al veel klachten gekregen van cliënten die bijvoorbeeld geen scootmobiel toegewezen kregen omdat een huisgenoot hen in hun handbewogen rolstoel zou kunnen voortduwen.

Dergelijke beleidswijzigingen bij de toewijzing blijken ook nú regelmatig zonder ruggespraak met de Gemeenteraad te worden doorgevoerd. In de Nieuwsbrief jurisprudentie WVG wordt momenteel een discussie gevoerd over de vraag of de wet zich verzet tegen delegatie van dit soort bevoegdheden aan het College. Wij onderschrijven de stelling dat veel van wat ook volgens de voorliggende conceptverordening nog nader door het College bepaald moet worden (bv. paragraaf 4 art. 6, 7, 10, 11.1, 11.3; art. 16, 18.4, 21.4) tenminste expliciet in de Gemeenteraad aan de orde hoort te komen omdat het hierbij gaat om politiek relevante besluitvorming die een democratische legitimatie behoeven. Uiteraard gaan wij er vanuit dat u dergelijke nadere regelgeving eveneens met de patiënten-/consumentenorganisaties zal bespreken, bijvoorbeeld waar het gaat om de criteria die bij de indicatiestelling en besluitvorming gehanteerd worden, de hoogte van eigen bijdragen of de reikwijdte van het begrip gebruikelijke zorg. Ook zal de planning van al deze punten duidelijk moet worden vastgelegd

Wij zijn van mening dat altijd in het individuele geval gekeken dient te worden in hoeverre de te verstrekken voorziening bijdraagt aan de compensatie van een beperking, los van de eventuele aanwezigheid van partners of huisgenoten of de hulp die zij zouden bieden. Het bieden van compensatie is o.i. een zelfstandige verplichting bedoeld om de maatschappelijke participatie te bevorderen. Deze compensatie mag niet afgewenteld worden op eventuele partners of huisgenoten.¹ In elk geval moet men zich realiseren dat familieleden van iemand met een beperking al meer dan gemiddeld gebruikelijk zijn belast en veelal al extra taken verrichten. Die extra belasting moet meegewogen worden in het vaststellen van de gebruikelijke zorg.

Motivatieplicht

Om tot toetsbare afwegingen te komen dient de gemeente zijn beschikkingen over het al of niet verstrekken van voorzieningen inhoudelijk te motiveren. Deze verplichting is in de Wmo opgenomen als gevolg van het amendement Rouvoet. Het zou niet misstaan als de gemeente deze verplichting expliciet in de verordening zou opnemen bv. onder paragraaf 4, artikel 8.

PGB

In een aantal gevallen wordt de mogelijkheid van verstrekking van een persoonsgebonden budget niet genoemd (artikel 21.2, 23.2, 30.2, 32.2.a). Dat is naar onze mening een omissie, aangezien er geen enkele reden is om in die gevallen niet met een PGB te werken. Overigens zijn wij van mening dat ook voor een algemene voorziening een PGB mogelijk moet zijn, tenzij daar expliciet genoemde overwegende bezwaren tegen bestaan.

¹ In een zeer recente uitspraak van 27 juli met reg. nrs AWB 06/3114WVG en AWB 06/3117 WVG blijkt ook de voorzieningenrechter het niet eens te zijn met deze redenering. Citaat uit de uitspraak: “Bovendien ziet de rechter geen wettelijk aanknopingspunt voor de stelling dat een taakplicht op de echtgenote van verzoeker zou rusten om verzoekers rolstoel te duwen in alle situaties waarin verzoeker wenst deel te nemen aan het leven van alledag in zijn directe omgeving. Hoewel van de echtgenote een zeker behulpzaamheid kan worden verwacht bij de zorg van verzoeker, kan een dergelijke vergaande verplichting niet aan de echtgenote worden opgelegd”.

In het algemeen vinden wij dat beter aangegeven dient te worden om welke redenen de verstrekking van een PGB geweigerd zou kunnen worden. Ook hierover zal besluitvorming in de Gemeenteraad dienen plaats te vinden (in tegenstelling tot wat in artikel 7 is opgenomen).

Bandbreedte vervoersvoorzieningen

Zowel in artikel 19.3 als 31.3 zijn “bandbreedten” opgenomen voor af te leggen afstanden met vervoersvoorzieningen. In onze ogen is het ondenkbaar dat in het kader van de Wmo een dergelijke maximeringen worden gehanteerd. Immers: hét criterium in de Wmo behoort te zijn in hoeverre de voorziening de beperkingen compenseert, die mensen ervaren in hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.

Woonvoorzieningen

Wij vragen ons af of een te verstrekken woonruimteaanpassing zoals verwoord in artikel 23.2.b. en 23.4 in alle gevallen aan de eigenaar verstrekt moeten worden. Wij kunnen ons gevallen voorstellen waarin deze bepaling bijzonder inefficiënt is. Tijdens een ABCZ-panel rond woonvoorzieningen is dit ook aan de orde geweest en onderbouwd met negatieve ervaringen van cliënten.

Bespaarde kosten versus eigen bijdragen

Hoewel de toelichting op de verordening met zoveel woorden meldt dat voor woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en rolstoelen géén eigen bijdragen noch inkomensgrenzen zullen gelden, staat dit niet in de verordening. Dit zou volgens ons wel moeten. Wél is sprake van het niet vergoeden van bespaarde kosten. Wij betwijfelen of de wet deze mogelijkheid toelaat. De Wmo (én de Wvg) biedt wel de mogelijkheid tot het heffen van inkomensgerelateerde eigen bijdragen, maar op landelijk niveau worden die gemaximeerd in relatie tot de eigen bijdragen in de AWBZ. Het lijkt er nu op dat de gemeente Amsterdam zich hieraan kan onttrekken door bespaarde kosten niet te vergoeden.

Vage begrippen

Ten slotte vinden wij dat de begripsbepalingen in artikel 1 van de verordening op een aantal plaatsen nog veel te veel interpretatieruimte overlaat. Wij bepleiten een duidelijkere afbakening. Wij missen een uitleg van het belangrijke begrip “adequaat” terwijl dit begrip stamt uit de Wvg en er veel jurisprudentie omheen is. Dit begrip is met name belangrijk omdat juist hierin veel verschil van mening besloten zal zijn bij de uitleg van bijvoorbeeld de artikelen 2.4 of 5.a.

Namens de ABCZ-partijen

W. Demollin
Secretaris ABCZ